

08 επαναληπτικά θέματα

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α'

Θέμα Α1

Να αποδοθεί το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- «εθνικά κινήματα»
- «Χάτι Χουμαγιούν»
- «Ψυχρός Πόλεμος»
- «ψευδοικράτος»

Μονάδες 12

Θέμα Α2

Να σημειωθεί η ένδειξη Σ (Σωστό) ή Λ (Λάθος) στις παρακάτω προτάσεις.

- a. Η μεταφορά της πρωτεύουσας του ελληνικού κράτους στην Αθήνα έγινε το 1934.
- β. Με το σχέδιο «Μαρίτα» ο Χίτλερ εισέβαλε στην Ελλάδα στις 6 Απριλίου του 1940.
- γ. Το ελληνικό εθνικό κίνημα ήταν ένα πολιτικό κίνημα.
- δ. Τον Απρίλιο-Ιούνιο 1944 συγκλήθηκε στον Άγιο Φραγκίσκο των Η.Π.Α. η ιδρυτική διάσκεψη του νέου Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών (Ο.Η.Ε.).
- ε. Ο Μακάριος Γ' ήταν ο αγώτατος πολιτικός ηγέτης της Ε.Ο.Κ.Α.
- στ. Η πολιτική του «New Deal» αποσκοπούσε στον περιορισμό του κρατικού παρεμβατισμού και στην αύξηση της αγοραστικής δύναμης των πολιτών.
- ζ. Το 1879 με τη Συνθήκη του Αγίου Στεφάνου οι Βούλγαροι εξασφάλισαν προς στιγμήν τη «Μεγάλη Βουλγαρία».
- η. Η συμμετοχή της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (Ο.Ν.Ε.) ολοκληρώθηκε το 2000.

Μονάδες 8

Θέμα Α3

Ποιες ήταν οι συνέπειες του Β' Παγκοσμίου Πολέμου για την ανθρωπότητα;

Μονάδες 15

Θέμα Α4

Η δίκη της Νυρεμβέργης

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ Β'

Θέμα Β1

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες του παραθέματος να συσχετίσετε τους αρχικούς στόχους του Νεοτουρκικού Κινήματος με την επίδραση που τελικά αυτό άσκησε στους χριστιανικούς πληθυσμούς της οθωμανικής αυτοκρατορίας.

Μονάδες 25

Η επίδραση του Κινήματος των Νεοτούρκων στην ελληνική πολιτική ζωή

«Η εμφάνιση των Νεοτούρκων, μόλις που γέννησε ελπίδες για κάποιο φιλελευθερισμό στις χριστιανικές επαρχίες της Αυτοκρατορίας, ήταν μια πρόσθετη απειλή και ταπείνωση για την Ελλάδα. Ήταν απειλή, γιατί θα σταματούσε ίσως την αποσύνθεση της Αυτοκρατορίας και τις παρεπόμενες συγχέεις επεμβάσεις των Δυνάμεων, που ήταν συχνά ευνοϊκές για την Ελλάδα. Κι ήταν ταπείνωση, γιατί προκαλούσε σχεδόν αυτόματα τη σύγκριση με την αποτελμάτωση και τη μικρότητα μέσα στην Ελλάδα. Οι μεταβολές στην Τουρκία είχαν άμεση επίδραση στους Έλληνες αξιωματικούς. Ανάμεσα στον Οκτώβριο 1908 και τον Ιανουάριο 1909 η ομάδα των δέκα ανθυπολοχαγών δεν είχε κατορθώσει να μυήσει παρά μόνο δεκαπέντε μέλη. Ξαφνικά, μέσα σε λίγες εβδομάδες, προσχώρησαν ογδόντα ακόμη αξιωματικοί. Η αντίδραση αυτή λέγεται ότι ήταν αποτέλεσμα του σαρκαστικού σχολίου του Σεφκέτ πασά ότι θα έκανε μια βόλτα ως την Αθήνα, για να πιει τον καφέ του στην Ακρόπολη.»

Γ. Δερτιλής, *Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική επέμβαση, 1880-1909*, Εξάντας, Αθήνα 1977, σελ. 187.

Θέμα Β2

Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και τις πληροφορίες του παραθέματος να αναπτύξετε τους λόγους που κατέστησαν την ελληνική Εθνική Αντίσταση μαζική και να αξιολογήσετε τη σημασία της.

Μονάδες 25

[...] Σαν επιδιωκόμενοι σκοποί, πέραν του κυρίου αντικειμενικού στόχου: της εθνικής απελευθερώσεως, προβάλλονταν από τις κύριες αντιστασιακές οργανώσεις μια γνήσια εκδημοκρατικοποίηση και σοσιαλιστικοποίηση της μεταπολεμικής ελληνικής κοινωνίας.

Στις εξωτερικές αυτές προϋποθέσεις θα πρέπει να προστεθεί και ένας ιδιαίτερος ψυχολογικός λόγος: ο νεοέλληνας δεν ανέχεται ό,τι του επιβάλλεται με τη βία «εκ των άνω» και παράλληλα κατέχεται από το πάθος για την πολιτική ελευθερία και τα φιλελεύθερα ιδεώδη. Και τα πιο συντηρητικά [...] στοιχεία της [...] ελληνικής κοινωνίας κάτω από την πίεση της πείνας, του πληθωρισμού, της γενικής αποκαρδιώσεως, και των αχαρακτήριστων μέτρων, που έπαιρναν οι κατακτητές σε βάρος των πατριωτών, άρχισαν να [...] μπαίνουν στις οργανώσεις της αντιστάσεως με βασική επιδίωξη την απελευθέρωση της χώρας, από την οποία ήλπιζαν και βελτίωση της προσωπικής τους καταστάσεως. Υπό το πρίσμα αυτό, γίνεται νοητή η

καθολικότητα του ρεύματος της Εθνικής Αντιστάσεως, στη διάρκεια της τριπλής κατοχής.

Άλλος παράγοντας που ευνόησε την κίνηση των νέων ήταν η απουσία των παλαιών κομμάτων, τα οποία ακριβώς δεν μπόρεσαν στην κατοχή να εμπνεύσουν τη γενιά ιδίως, που γνώρισε τη δικτατορία και ζήτησε την πολιτική της απελευθέρωση μέσα από το κίνημα της αντιστάσεως»

Τάσος Βουρνάς, *Ιστορία της Σύγχρονης Ελλάδας (1940-1944)*, Εκδόσεις Αφών Τολίδη Ο.Ε., Αθήνα 1980, σελ. 139-140.

